

OPINIA PRAWNA

dotycząca uprawnień związków zawodowych działających w służbach mundurowych (Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Więziennictwa i Straży Granicznej) w zakresie kształtowania (tworzenia, opiniowania, uzgadniania) przepisów prawa dotyczącego funkcjonariuszy.

Opinię sporządzono na zlecenie Federacji Związków Zawodowych Służb Mundurowych, według stanu prawnego na 1 stycznia 2007r.

1. Podstawowymi przepisami regulującymi co do zasad wolności tworzenia i działania związków zawodowych działających w Federacji Służb Mundurowych są art. 12 i art. 59 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997r. Nadto problem ten normują: Traktat o ustanowieniu Unii Europejskiej (Dz. U. 04.90.864/30), Konwencja Nr 151 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca ochrony organizowania się i procedury określania warunków zatrudnienia w służbie publicznej przyjęta w Genewie dnia 27 czerwca 1978 roku (Dz. U. z 1994 roku Nr 22 póź. 78); art. 63 ustawy o Policji, art. 58 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, art. 14 ustawy o Służbie Więziennej wraz z ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity DZ. U. z 2001r. nr 79, póź. 854 z póź. zm.). Specyfika tych zawodów, będących w istocie służbą pełnią w warunkach ścisłego hierarchicznego podporządkowania w ramach struktury rozkazodawczej, jest całkowicie odmienna od charakteru pracy pracowników nie zatrudnionych w służbach mundurowych, stąd odmienne prawa i zasady działania związków zawodowych i ich ustawowe uprawnienie - jako przykład (art. 67 ust. 3 ustawy o Policji) do szczegółowego określenia zasad współdziałania z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Komendantem Głównym Policji w statucie związku, a jednocześnie obowiązek stosowania się tych organów do postanowień statutu, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 listopada 1998 roku w sprawie sygn. akt K 42/97. OTK 1998/7/113.
2. Związek zawodowy policjantów, a także funkcjonariuszy więziennictwa, jest związkiem o ograniczonym prawie koalicji. Ograniczenie te występuje jedynie w zakresie prawa swobody wstępowania do dowolnego związku zawodowego i zrzeszania się. Ograniczenie polega na tym, że prawa związkowe funkcjonariuszy mogą być wykonywane w jednym związku zawodowym, zaś związek nie ma prawa do strajku (odpowiednio: art. 63 ust. 2 ustawy o Policji, art. 14 ustawy o Służbie Więziennej). Natomiast pozostałe prawa związkowe, gwarantowane w Konstytucji RP, jak i prawie międzynarodowym oraz prawie unijnym przysługują mu w pełnym zakresie.
3. Ograniczone prawo koalicji nie ma natomiast zastosowania w stosunku do prawa swobody zrzeszania się w związkach zawodowych w Państwowej Straży Pożarnej, gdzie funkcjonariusze mogą zakładać dowolną ilość związków zawodowych i mogą być w nich zrzeszeni.
4. Głównym celem związków zawodowych w poszczególnych służbach, to reprezentowanie i obrona praw oraz godności, a także interesów zawodowych, materialnych funkcjonariuszy, rozumianych jako interesy indywidualne i zbiorowe. W zakresie praw zbiorowych właściwe związki zawodowe reprezentują wszystkich funkcjonariuszy, niezależnie od tego, czy są oni członkami związku, czy też nie. Natomiast w prawach indywidualnych stosunków służbowych związki reprezentują prawa i interesy tylko swoich członków, pozostałych wyłącznie na wniosek funkcjonariusza za zgodą organu związku. Dlatego związki zawodowe zrzeszone w służbach

mundurowych mają prawo współuczestniczenia w tworzeniu korzystnych warunków służby, bytu, wypoczynku funkcjonariuszy. Konkretyzacją tego jest przyznanie związkom zawodowym służb mundurowych uprawnień kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów prawa, dotyczących szeroko pojętych interesów funkcjonariuszy oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem tych przepisów. Szczegółowe podstawy prawne w zakresie uprawnień kontrolnych związków zawodowych funkcjonariuszy służb mundurowych zawierają w szczególności niżej wskazane akty prawne:

1. art. 59 w związku z art. 31 ust. 2 i art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, z 1997r.
2. art. F ust. 2 i art. 2 Traktatu o ustanowieniu Unii Europejskiej (Dz.U.04.90.864/30),
3. Część IV art. 7 Konwencji Nr 151 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca ochrony organizowania się i procedury określania warunków zatrudnienia w służbie publicznej przyjęta w Genewie dnia 27 czerwca 1978 roku (Dz. U. z 1994 roku Nr 22 póź. 78),
4. ustawa z dnia 06 kwietnia 1990 roku o Policji (stan prawny na dzień 28 października 2006 roku),
5. ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jednolity Dz, U. z 2001 r. Nr 79,poz. 854 z póź. zm.).
6. ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2002 nr 147, póź. 1230),
7. ustawa z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 207, póź. 1761 z póź. zm.),8. ustawa o Straży Granicznej.

5. Wszystkie poszczególne organizacje związkowe tworzące Federacje Związków Zawodowych Służb Mundurowych są organizacjami ponadzakładowymi mającymi status reprezentatywnych ogólnokrajowych związków zawodowych o którym mowa w art. 19, 19 20, ustawy o związkach zawodowych, albowiem każda z tych organizacji jest członkiem Forum Związków Zawodowych, zaś reprezentatywność Forum Związków Zawodowych została stwierdzona postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie - Wydział VII Cywilny, z dnia 19 listopada 2002r. sygn. akt. VH Ns Rej Róż 5/02.

6. Zgodnie z art. 24117 § 3 kodeksu pracy, w przypadku stwierdzenia reprezentatywności ogólnokrajowej organizacji międzyzwiązkowej z mocy prawa stają się reprezentatywne wchodzące w jej skład ogólnokrajowe związki zawodowe i zrzeszenia (federacje) związków zawodowych. Z treści przytoczonego przepisu wynika, iż ponadzakładowa organizacja związkowa wchodząca w skład reprezentatywnej ogólnokrajowej organizacji międzyzwiązkowej (konfederacji), nabywa reprezentatywność z samego faktu uczestnictwa w takiej strukturze, niezależnie od liczby zrzeszonych pracowników, a więc niezależnie od tego, czy spełnia ona kryteria wskazane w art. 24117 § 1 kodeksu pracy, czy ich nie spełnia. Ustalając uprawnienia poszczególnych organizacji związkowych działających w służbach mundurowych należy więc opierać się przede wszystkim na ustawach szczegółowych określających działanie właściwych służb, jak też na ustawie o związkach zawodowych, albowiem zgodnie z art. 2 ust. 6 tej ostatniej ustawy, „do praw związkowych funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Służby Więziennej oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników Najwyższej Izby Kontroli stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z odrębnych ustaw ”.

7. Ogólny zakres kompetencji związków zawodowych implicite determinuje art. 1 ustawy o związkach zawodowych, który stanowi, że związki zawodowe są powołane, do reprezentowania i obrony praw oraz interesów zawodowych i socjalnych ludzi pracy. Organizacje związkowe wykonujące swoje uprawnienia statutowe w służbach mundurowych reprezentują i bronią interesów zawodowych i socjalnych swoich funkcjonariuszy, gdyż zgodnie z art. 2 ust. 7 ustawy o związkach zawodowych, przepisy tejże ustawy dotyczące pracowników stosuje się odpowiednio również do funkcjonariuszy (Policji, Straży Granicznej, Straży Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej).

8. Uprawnienia związków zawodowych zostały uregulowane w dwóch rozdziałach /ustawy o związkach zawodowych: mianowicie w rozdziale 3 zatytułowanym "Uprawnienia związków zawodowych" i 4 "Zakładowa organizacja związkowa". Pierwszy z nich reguluje przede wszystkim uprawnienia organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, póź. 1080 z póź. zm.).

Do uprawnień tych należy:

- prawo do opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych. Prawo to jednak nie dotyczy założeń do projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej, których opiniowanie regulują odrębne przepisy (art. 19 ust. 1 ustawy).

Założenia i projekty o których mowa powyżej, organy władzy i administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego, kierują do odpowiednich władz statutowych związku określając termin do przedstawienia opinii nie krótszy niż 30 dni, a ze względu na ważny interes publiczny termin ten może być skrócony do 21 dni. Jednakże skrócenie terminu wymaga szczególnego uzasadnienia. Bieg terminu na przedstawienie opinii liczy się od dnia następującego po dniu doręczenia założeń albo projektu wraz z pismem określającym termin przedstawienia opinii. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia. W razie odrzucenia w całości lub w części stanowiska związku właściwy organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego informuje o tym związek na piśmie, podając uzasadnienie swojego stanowiska. W razie rozbieżności stanowiska, związek może przedstawić swoją opinię na posiedzeniu właściwej komisji sejmowej, senackiej lub samorządu terytorialnego.

- prawo opiniowania dokumentów konsultacyjnych Unii Europejskiej, w szczególności białych ksiąg, zielonych ksiąg i komunikatów, oraz projektów aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie zadań objętych zadaniami I związków zawodowych (art. 19 ust. 1 ustawy). Podobnie jak w przypadku opiniowania "krajowych" aktów prawnych, organy władzy i administracji państwowej kierują dokumenty konsultacyjne Unii Europejskiej oraz projekty aktów prawnych do odpowiednich władz statutowych związku, określając jednocześnie termin przedstawienia opinii. Naruszenie trybu konsultacji założeń albo projektów ustaw albo aktów wykonawczych do ustaw może stanowić podstawę wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niekonstytucyjności ustawy albo aktu wykonawczego. Stanowi bowiem przejaw naruszenia zasady państwa prawnego, sformułowanej w art 1 Konstytucji RP (Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 11 lutego 1992 r. K14/91/10, OTK 1992, cz. 1, s. 93 i następne; Orzeczenie TK z 12 kwietnia 1994 r. U 6/93/4, OTK 1994, cz.1, s. 58 i następne). Zaniechanie trybu konsultacji stanowi również naruszenie prawa i jest w płaszczyźnie indywidualnej sankcjonowane na podstawie art. 35 ust 1 pkt 2 ustawy.

- prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw objętych zadaniami związku zawodowego (art. 20 ustawy). Wnioski takie związek kieruje do postów lub organów mających prawo inicjatywy ustawodawczej. Organ państwowy, do którego został skierowany wniosek, obowiązany jest w terminie 30 dni od daty otrzymania wniosku

przedstawić związkowi zawodowemu swoje stanowisko, a w razie negatywnego stanowiska - także jego uzasadnienie.

9. Ustawa o związkach zawodowych, przyznaje także szereg uprawnień zakładowej organizacji związkowej. Przykładowo, w strukturach Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów (zgodnie ze statutem) status organizacji zakładowej posiadają właściwe Zarządy Wojewódzkie. Biorąc pod uwagę zapis art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o związkach zawodowych traktujący o tym, że uprawnienia zakładowych organizacji związkowych przysługują również organizacjom zrzeszającym funkcjonariuszy, podmiot ten posiada wszelkie uprawnienia wynikające z tejże ustawy, jako organizacja zakładowa.

Zgodnie z art. 26 ustawy o związkach zawodowych, do kompetencji zakładowej organizacji związkowej należy:

1. zajmowanie stanowiska w indywidualnych sprawach pracowniczych w zakresie unormowanym w przepisach prawa pracy,

2. zajmowanie stanowiska wobec pracodawcy i organu samorządu załogi w sprawach dotyczących zbiorowych interesów i praw pracowników,

3. sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem w zakładzie pracy przepisów prawa pracy, a w szczególności przepisów oraz zasad bhp,

4. kierowanie działalnością społecznej inspekcji pracy i współdziałanie z państwową inspekcją pracy,

5. zajmowanie się warunkami życia emerytów i rencistów.

10. Ponadto, art. 27 cytowanej ustawy nakłada obowiązek pracodawcy uzgadniania z organizacją związkową niektórych kwestii jak: ustalanie zasad wykorzystania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, w tym podział środków z tych funduszy na poszczególne cele i rodzaje działalności, ustala pracodawca w regulaminie uzgodnionym z zakładową organizacją związkową. Świadczenia z tego tytułu przyznawane są pracownikom w uzgodnieniu z tą organizacją. Podobnie, regulaminy nagród i premiowania są ustalane i zmieniane w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową; dotyczy to również zasad podziału środków na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w państwowej jednostce sfery budżetowej.

11. Uprawnienia Związków Zawodowych działających w służbach mundurowych wynikają również z ustaw szczegółowych regulujących działalność właściwych służb. Mając na uwadze zapis art. 8 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, który stanowi, iż na zasadach przewidzianych w niniejszej ustawie oraz ustawach odrębnych, związki zawodowe kontrolują przestrzeganie przepisów dotyczących interesów pracowników (także policjantów), w tym miejscu przytoczyć należy przepisy ustawy o Policji zawierające uprawnienia kontrolne związku zawodowego policjantów. I tak zgodnie z art. 43. 3. Zwolnienie policjanta ze służby na podstawie art. 41 ust. 2 pkt. 5 i 8 może nastąpić po zasięgnięciu opinii organizacji zakładowej związku zawodowego policjantów. A stosownie do art. 129. uprawnienia przewidziane w art. 12, art. 101 ust. 2, art. 102, art. 104 ust. 6, art. 105 ust. 3, art. 110 ust. 1, art. 112 ust. 1, art. 113 i art. 120 ust. 2 minister właściwy do spraw wewnętrznych wykonuje po zasięgnięciu opinii związku zawodowego policjantów. Innymi słowy minister właściwy ds. wewnętrznych wykonuje uprawnienia wynikające z niżej wymienionych przepisów szczególnych po zasięgnięciu opinii związków zawodowych przy czym zasięgnięcie opinii ma charakter obligatoryjny z uwagi na imperatywny charakter art. 129 ustawy.

Art. 12.

1. minister właściwy ds. wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) uzbrojenie Policji,
- 2) umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne policjantów,
- 3) zasady i sposób noszenia umundurowania oraz orderów, odznaczeń, medali i odznak,
- 4) normy umundurowania,
- 5) wzór i tryb nadawania sztandaru jednostkom organizacyjnym Policji,
- 6) wzór odznak policyjnych oraz szczegółowe zasady i tryb ich nadawania policjantom.

2. Komendant Główny Policji określa zasady naliczeń etatowych w Policji.

Przepisy Rozdziału 9 ustawy o Policji regulujące Uposażenie i inne świadczenia pieniężne policjantów, w tym przepisy;

Art.101.

1) Wysokość uposażenia zasadniczego policjanta jest uzależniona od grupy zaszeregowania jego stanowiska służbowego oraz od posiadanej wysługi lat.

2) Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady otrzymywania oraz wysokość uposażenia zasadniczego policjantów, uwzględniając grupy zaszeregowania i odpowiadające im stawki uposażenia, zaszeregowanie stanowisk służbowych do poszczególnych grup i odpowiadające im policyjne stopnie etatowe, warunki podwyższania tego uposażenia, a także sposób ustalania jego wzrostu z tytułu wysługi lat.

Art.102.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego, uwzględniając rodzaje okresów służby, pracy i innych okresów podlegających zaliczeniu do wysługi, sposób jej dokumentowania oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art.104.

1. Policjantowi przysługuje dodatek za stopień w wysokości uzależnionej od posiadanego stopnia policyjnego.

2. Policjantowi pełniącemu służbę lub obowiązki na stanowisku kierowniczym lub samodzielnym przysługuje dodatek funkcyjny.

3. Na stanowiskach innych niż wymienione w ust. 2 policjant za należyte wykonywanie obowiązków służbowych może otrzymywać dodatek służbowy.

4. Niezależnie od dodatków, o których mowa w ust. 1-3, policjantowi mogą być przyznawane dodatki do uposażenia uzasadnione szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami lub miejscem pełnienia służby.

5. Dodatkami do uposażenia o charakterze stałym są dodatki ustalone w stawkach miesięcznych.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady otrzymywania oraz wysokość dodatków do uposażenia, o których mowa w ust. 1-4, uwzględniając ich rodzaj i charakter, przesłanki przyznawania lub podwyższania na stałe lub na czas określony, warunki obniżania lub cofania oraz stanowiska uprawniające do dodatku funkcyjnego.

Art.105.

1. Uposażenie i inne świadczenia oraz należności pieniężne są płatne bezpośrednio do rąk policjanta, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry w pierwszym dniu roboczym każdego miesiąca, z zastrzeżeniem ust. 3 i 5.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia, inne terminy płatności dodatków do uposażenia o charakterze stałym, uwzględniając, które z nich są płatne miesięcznie z dołu.

Art.110.

1. Policjantowi za służbę pełnioną w danym roku kalendarzowym przysługuje nagroda roczna do wysokości jednomiesięcznego uposażenia.

2. Wysokość nagrody rocznej ustala się w relacji do okresu służby pełnionej w roku kalendarzowym, za który przysługuje nagroda, z wyłączeniem okresów niewykonywania zadań służbowych z innych przyczyn niż wymienione w art. 121 ust. 1.

3. Okres służby, o którym mowa w ust. 2, nie może być krótszy od 6 miesięcy kalendarzowych.

4. Warunku, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się przy ustalaniu uprawnień do nagrody rocznej za rok kalendarzowy, w którym policjant:

1) korzystał z urlopu wychowawczego,

2) został delegowany lub odwołany z delegowania bez prawa do uposażenia w przypadkach, o których mowa w art. 36 ust. 4 i art. 122a,

3) został zwolniony ze służby w związku z nabyciem uprawnień do emerytury lub renty bądź na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 6 i 7,

4) zmarł lub został uznany za zaginionego.

5. Nagrodę roczną obniża się policjantowi, z zastrzeżeniem ust. 7, w przypadku:

1) popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu,

2) naruszenia dyscypliny służbowej, stwierdzonego w prawomocnie zakończonym postępowaniu dyscyplinarnym,

3) otrzymania opinii służbowej, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2,

4) otrzymania pierwszej lub kolejnej opinii służbowej, o której mowa w art 38 ust. 2 pkt 3.

6. Obniżenie, o którym mowa w ust. 5, może nastąpić w granicach od 20 % do 50 %.

7. Nagroda roczna nie przysługuje policjantowi w przypadku:

1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4,

2) popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego albo czynu, z powodu którego policjanta zwolniono ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 4a i ust. 2 pkt 2 i 8,

3) popełnienia czynu, za który policjantowi wymierzono jedną z kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 134 pkt 3-6,

4) zwolnienia ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1.

8. Obniżenie lub pozbawienie prawa do nagrody rocznej następuje za rok kalendarzowy, w którym policjant popełnił przestępstwo lub czyn, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, w art. 41 ust. 1 pkt 4 i 4a oraz ust. 2 pkt 2 i 8, a także w art. 134 pkt 3-6, lub otrzymał opinię, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 i 3. albo został zwolniony ze służby w przypadkach, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1, a jeżeli nagroda została już wypłacona - za rok, w którym:

1) postępowanie karne lub dyscyplinarne w tej sprawie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem lub

2) policjant został zwolniony ze służby.

9. Nagrodę roczną wypłaca się do dnia 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, za który przysługuje nagroda.

Art. 110a.

1. Policjantowi, niezależnie od wyróżnień, o których mowa w art. 87 ust. 1, mogą być przyznawane nagrody motywacyjne, w formie pieniężnej lub rzeczowej, za wzorowe wykonywanie zadań służbowych, wykazywane w służbie męstwo i inicjatywę oraz pełnienie służby w trudnych warunkach. Art. 87 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Policjantowi mogą być przyznawane zapomogi, w formie pieniężnej lub rzeczowej, w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęski żywiołowej, choroby, śmierci członka rodziny oraz innych zdarzeń powodujących pogorszenie sytuacji materialnej policjanta i jego rodziny.

3. Tworzy się w Policji fundusz nagród i zapomóg dla policjantów, z przeznaczeniem na nagrody i zapomogi, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art.112.

1. Za wykonywanie zleconych zadań wykraczających poza obowiązki służbowe policjant otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki otrzymania dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając rodzaje zadań zleconych, wysokość i sposób obliczania wynagrodzenia oraz tryb jego wypłacania.

3. Policjantowi uczestniczącemu bezpośrednio, na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 5a ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, w zabezpieczeniu przez Policję bezpieczeństwa i porządku publicznego w trakcie imprezy masowej w czasie, o którym mowa w art. 33 ust. 3, wypłaca się dodatkowe wynagrodzenie za każdą rozpoczętą godzinę wykonywania tych czynności, w wysokości 2/170 kwoty przeciętnego miesięcznego uposażenia zasadniczego policjantów wraz z dodatkami o charakterze stałym, ustalonego za czerwiec roku ubiegłego i ogłaszanego przez Komendanta Głównego Policji w Dzienniku Urzędowym Komendy Głównej Policji.

Art. 113.

1. W razie przeniesienia policjanta do pełnienia służby w innej miejscowości albo delegowania go do czasowego pełnienia służby, policjantowi przysługują należności za podróże służbowe i przeniesienia.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, warunki oraz tryb przyznawania należności, o których mowa w ust. 1, uwzględniając sposoby obliczania czasu podróży służbowej oraz rodzaje należności i sposoby ustalania ich wysokości oraz terminy i tryb wypłaty należności.

Art. 120.

1. W razie śmierci członka rodziny, policjantowi przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

1) (I38) dwukrotności przeciętnego miesięcznego uposażenia zasadniczego policjantów wraz z dodatkami o charakterze stałym, o którym mowa w art. 112 ust. 3 - jeżeli koszty pogrzebu ponosi policjant,

2) kosztów rzeczywiście poniesionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt. 1 - jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki pokrywania kosztów pogrzebu policjanta ze środków właściwego organu Policji oraz określi członków rodziny, na których przysługuje zasiłek pogrzebowy, uwzględniając rodzaje wydatków pokrywanych w ramach kosztów pogrzebu i ich wysokość, przypadki oraz sposób ustalania wysokości oraz tryb wypłaty zasiłku pogrzebowego lub jego wyrównania z tytułu śmierci członka rodziny oraz dokumenty wymagane do ich wypłaty".

12. Z powyższego wynika, iż uprawnienia związków zawodowych działających w służbach mundurowych (Policji, "Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Więziennictwa i Straży Granicznej) w zakresie kształtowania (tworzenia, opiniowania, uzgadniania) przepisów prawa dotyczącego właściwych funkcjonariuszy są szerokie, a wynikają zarówno z ustawy o związkach zawodowych,

jak też z ustaw szczególnych regulujących podstawę działania poszczególnych służb.

Pomijanie związków zawodowych działających w służbach mundurowych w zakresie kształtowania (tworzenia, opiniowania, uzgadniania) przepisów prawa stanowić może podstawę złożenia wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niekonstytucyjności ustawy albo aktu wykonawczego (patrz orzeczenie TK powyżej), a w niektórych przypadkach naruszenie prawa wynikającego z art. 35 ust. 1 pkt. 2 ustawy o związkach zawodowych.

dr hab. Piotr Łaski

Uniwersytet szczeciński

Bydgoszcz, dnia 25 stycznia 2007r.